

FIȘA DISCIPLINEI
FILOSOFIE SOCIALĂ

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
1.2. Facultatea	ISTORIE ȘI FILOSOFIE
1.3. Departamentul	FILOSOFIE
1.4. Domeniul de studii	FILOSOFIE
1.5. Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6. Programul de studii / Calificarea	FILOSOFIE / FILOSOFIE
1.7. Forma de învățământ	ZI

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	FILOSOFIE SOCIALĂ			Codul disciplinei	HLR2109
2.2. Titularul activităților de curs	Prof.univ.dr. Ciprian Mihali				
2.3. Titularul activităților de seminar	Prof.univ.dr. Ciprian Mihali				
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligatoriu	2.8. Tipul disciplinei		Disciplină fundamentală (DF)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					28
Tutoriat (consiliere profesională)					9
Examinări					4
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				69	
3.8. Total ore pe semestru				125	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența la orele de curs nu este obligatorie. Prezentarea la examen nu este condiționată de număr minim de prezențe.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Activitatea la seminar este obligatorie. Seminarele pierdute se pot recupera.

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP1	Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: presupoziii, principii, valori, etici, modalități de gândire și practici.
CP2	Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură.
CP4	Evidențierea cauzelor, principiilor și semnificațiilor acțiunilor, experienței și existenței umane.
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT1	Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații-problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente.
CT2	Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice.

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP1	Studentul/absolventul stabilește conexiuni între teorii și perspective filosofice formulate în diverse epoci, curente și tradiții de gândire și compară argumente filosofice complexe.	Studentul/absolventul analizează perspective teoretice diferite.
CP2	Studentul/absolventul gândește critic și aplică autonom și într-o manieră sistematică teorii filosofice din diferite domenii și arii disciplinare corespunzătoare disciplinelor studiate (Filosofie socială)	Studentul/absolventul folosește concepte filosofice cu un grad ridicat de dificultate, analizează sistematic idei și perspective teoretice care se situează dincolo de experiența empirică.
CP6	Studentul/absolventul gândește critic și aplică autonom principalele concepte filosofice în cel puțin o limbă străină.	Studentul/absolventul are un comportament responsabil și respectă normele și regulile deontologiei profesionale.

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Studentul/absolventul identifică și definește conceptele și teoriile fundamentale ale Filosofiei sociale, pe parcursul lecturii unor texte filosofice date; definește și exprimă specificitatea discursului filosofic asupra fenomenului social în raport cu discursul etic, politic și științific.
2. Studentul/absolventul examinează analitic și sintetic texte/teorii filosofice, pe baza terminologiei specifice; problematizează și operaționalizează conceptele cheie pentru soluționarea unor probleme filosofice de complexitate medie.
3. Studentul/absolventul înțelege și descrie particularitățile definitorii ale vieții sociale, percepe dimensiunea critică și pluralitatea interpretărilor filosofice asupra acestuia.
4. Studentul/absolventul valorizează pozitiv abordările comparative ale fenomenului social și se raportează conștient și responsabil la valorile sociale.
Abilități academice specifice (Specific academic skills)

competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

1. Studentul/absolventul aplică, combină și transmite în mod corect și adecvat cunoștințele dobândite.
2. Studentul/absolventul utilizează în mod adecvat conceptele analitice majore din sfera Filosofiei sociale: social, identitate socială, recunoaștere socială, curaj, demnitate, libertate, egalitate, responsabilitate socială, solidaritate, toleranță.
3. Studentul/absolventul interpretează fenomenele sociale prin aplicarea cunoștințelor de bază și a conceptelor dobândite.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații ³
1. Introducere generală a cursului și prezentarea mizelor sale	- prezentare generală - dialog pe baza unor exemple și întrebări.	
2. Ce este filosofia socială?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - dialog pornind de la întrebări și exemple - citate și analiză de text	
3. Ce este identitatea socială?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - citate și analiză de text	
4. Ce este recunoașterea socială?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - citate și analiză de text - dialog pe baza unor exemple și întrebări.	
5. Ce sunt vulnerabilitatea și precaritatea?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - citate și analiză de text - dialog pe baza unor exemple și întrebări.	
6. Ce este demnitatea?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - dialog pornind de la întrebări și exemple - citate și analiză de text	
7. Ce este curajul?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - dialog pornind de la întrebări și exemple - citate și analiză de text	
8. Ce este libertatea?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - dialog pornind de la întrebări și exemple - citate și analiză de text	
9. Ce este egalitatea?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - dialog pornind de la întrebări și exemple - citate și analiză de text	
10. Violența și cruzimea	- curs interactiv cu fundament de prelegere - dialog pornind de la întrebări și exemple - citate și analiză de text	
11. Ce este responsabilitatea?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - dialog pornind de la întrebări și exemple - citate și analiză de text	
12. Ce este solidaritatea?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - dialog pornind de la întrebări și exemple - citate și analiză de text	
13. Ce este toleranța?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - dialog pornind de la întrebări și exemple - citate și analiză de text	
14. Cum se construiește socialul din virtual?	- dezbattere - dialog pe baza unor exemple și întrebări.	

Bibliografie

- Franck Fischbach, *Manifest pentru o filosofie socială*
- John Dewey, *Démocratie et éducation*
- Nathalie Heinich, *Ce que n'est pas l'identité*
- Charles Taylor, *Etica autenticității*
- Amartya Sen, *Identity and Violence. The Illusion of Destiny*

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

- Hannah Arendt, *Condiția umană*
- Hannah Arendt, *Responsibility and Judgement*
- Hannah Arendt, *Între trecut și viitor*
- Axel Honneth, *Pathologies of Reason*
- Axel Honneth, *The Struggle for Recognition: The Moral Grammar of Social Conflicts*
- Axel Honneth, *Disrespect: The Normative Foundations of Critical Theory*
- Judith Butler, *Cadre de război*
- Paul Ricoeur, „Autonomie et vulnérabilité”
- Cynthia Fleury, *Le courage du commencement*
- Jürgen Habermas, *L'avenir de la nature humaine. Vers un eugénisme libéral*
- Peter Bieri, *La dignité humaine*
- Immanuel Kant, *Fundamentele metafizicii moravurilor*
- Immanuel Kant, *Critica rațiunii practice*
- Amartya Sen, *On Economic Inequality*
- Isaiah Berlin, *Patru eseuri despre libertate*, Humanitas, 1996
- *Declarația drepturilor omului și cetățeanului*
- *Declarația universală a drepturilor omului*
- Thomas Hobbes, *Leviatanul*
- John Rawls, *Theory of Justice*
- Jean-Jacques Rousseau, *Contractul social*
- Jean-Luc Nancy, *Experiența libertății*
- Jean-Luc Nancy, „Violență și adevăr”
- Paul Ricoeur, *Le juste (Sur la responsabilité)*
- Byung Chul Han, *Topology of Violence*
- Simone Weil, „Iliada sau poemul forței”
- Etienne Balibar, *Violence et civilité*
- Alain Badiou, *Secolul*
- Walter Benjamin, Jacques Derrida, *Despre violență*
- Hans Jonas, *Le Principe responsabilité*
- Richard Rorty, *Contingență, ironie și solidaritate*
- Kurt Bayertz, *Solidarity (Philosophical Studies in Contemporary Culture)*
- Léon Bourgeois, *Solidarité*

Jacques Derrida, Elisabeth Roudinesco, *Despre ospitalitate*

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
1. Introducere în tematica seminarului și prezentarea studenților	Prezentare generală a activităților din seminar și a cerințelor pe timpul semestrului	
2. Cum scriem un text? Exercițiu practic	- seminar interactiv pe bază de discuții	
3. Interpretare de text: Hannah Arendt – <i>Condiția umană</i>	- comentariu de text și dezbateri	
4. Dezbateri: <i>Identitatea mea vine din mine sau din ceilalți?</i>	- seminar interactiv pe bază de discuții - dezbateri în format 3x3	
5. Dezbateri: <i>Dezvoltare personală sau dezvoltare socială?</i>	- seminar interactiv pe bază de discuții - dezbateri în format 3x3	
6. Discuție liberă pe marginea analizelor de film	- seminar interactiv pe bază de discuții	
7. Dezbateri: <i>Ce ne ajută să supraviețuim: curajul sau frica?</i>	- seminar interactiv pe bază de discuții - dezbateri în format 3x3	
8. Dezbateri: <i>Este libertatea de exprimare infinită?</i>	- seminar interactiv pe bază de discuții - dezbateri în format 3x3	
9. Pledoarie individuală 1: <i>De ce nu avem încredere în ceilalți?</i>	- răspuns oral, individual în 3 minute	
10. Dezbateri: <i>Există un progres modern în diminuarea violenței?</i>	- seminar interactiv pe bază de discuții	

	- dezbateri în format 3x3	
11. Dezbateri: <i>Este străinul parte din societate?</i>	- seminar interactiv pe bază de discuții - dezbateri în format 3x3	
12. Interpretare de film și de text despre solidaritate	- comentariu de film și de text și dezbateri	
13. Dezbateri: <i>Trebuie să fie toleranța limitată?</i>	- seminar interactiv pe bază de discuții - dezbateri în format 3x3	
14. Pledoarie individuală 2: <i>Care ar trebui să fie a unsprezecea poruncă?</i>	- răspuns oral, individual în 3 minute	
Bibliografie (a se vedea mai sus) Bibliografia specifică a seminarului se stabilește împreună cu participanții la fiecare dezbateri și pledoarie.		

9. Evaluare

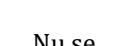
Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	- însușirea cunoștințelor predate la curs; - capacitatea de a opera în mod corect și adecvat cu acestea - asumarea unei cercetări documentare proprii în domeniul Filosofiei sociale; - însușirea și aplicarea metodelor de cercetare și de redactare specifice filosofiei (analiză de text, referat, eseu academic)	Eseu final din materia predată și susținere orală în sesiune	40% din nota finală
9.5 Seminar/laborator	a. Înscrierea la cel puțin una din dintre dezbateri b. Prezentarea în câte 3 minute a două pledoarii individuale c. Realizarea unei analize de film (la alegere) d. Realizarea unui schimb epistolar între doi studenți e. Predarea unui eseu scris la patru mâini • capacitatea de susținere orală a unor idei proprii • abilitatea de a dialoga în contradictoriu pe o temă dată • abilitatea de a susține o pledoarie pe o temă dată într-un timp limitat	Evaluarea se va face atât pe parcursul semestrului – verificare orală – cât și în timpul examinării finale	60% din nota finală
9.6 Standard minim de promovare			
Ce are de făcut un student pentru acest curs și seminar?			
1. Să adune 60 de puncte în timpul semestrului. 2. Să adune celelalte 40 de puncte prin lucrarea de final/examenul final. 3. Să citească bibliografia propusă și să participe activ la cursuri și seminare. 4. Să fie sociabil, disponibil la dialog și deschis la colaborare cu colegii.			

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

Nu se aplică

		Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
								Nu se aplică nici o etichetă

Data completării:

15 aprilie 2026

Semnătura titularului de curs

Ciprian Mihali

Semnătura titularului de seminar

Ciprian Mihali

Data avizării în departament:

22 aprilie 2026

Semnătura directorului de departament

Ciprian Mihali

⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.